unu

bucureşti octombrie 1929 anul II no. 17 lei 5

geo bogza ■ victor brauner ■ gheorghe dinu ■ virgil gheorghiu ■ marcel iancu ■ moldov ■ saşa pană ■ stephan roll ■ roger vitrac ■ ilarie voronca.

B R Ă Ţ A R A N O P Ţ I L O R

II

Nopţile trec din mînă în mînă ca îmbrăcămintea bogatului
Desfac cearceafuri peste oasele gheţarilor
Şoldul colinelor primeşte lebăda umbrei,
Sălciile întind lacului o oglindă.
Sălcii, voi aburiţi aerul ca ferestrele transatlanticului
Flăcări urcă din voi ca din urnele trecutului,
Nuielele voastre au bubţiat norii ca vocile,

Au ars privirile în arşiţă ca savanele.
Haide, isbucniţi cascade din pietrele liniştii,
Revărsaţi-vă buchete de lacrimi peste întinderea somnului,
Umerii cărbunarilor se macină în docuri
De cărbune e sîngele lor ca scorburile trăznite
Şi şlepurile înghit cu sacii ultimele rămăşiţe ale surîsului
Trupurile se veştejesc ca lămpile frunzelor,
Lămpile clatină cheile apelor în salină

Tirnăcoapele taie în sare dantela zborului
Sare, sin de spumă, panoplie de zăpadă,
Degetul tău ustură ca vîntul stepelor.
Sare, cum pui o panglică de sete gîtlejului,
Braţele osînditilor te flutură ca o maramă
Colivii, bulgării tăi au închis mierla gemetelor,
Şi fumul amarului tău nu răzbate prin veselia oaspeţelor
Nu sfîşie ca o sirenă întunericul minţilor
Va trece ca o coadă de cometă, prin planetele burţilor,

Clopoţeii solniţelor sună o tristeţe neînţeleasă.
Sare, în care scrîşnesc dinţii ocnaşilor
Dar clinchetul cupelor acoperă furtuna lanţurilor
Tînărul elegant înnoadă cravata cerului,
Execută o piruetă dinaintea înaltelor taine,
Marea îşi pune o rochie de gală
Prinde o medalie la gîtul vîntului
Nervure farurile brăzdează frunzele valurilor
Şi visul despleteşte în coame de catifea peştii,
Vopseşte părul minutului, marea,

Umple ceştile ochilor îndepărtează umerii bărcilor.
Marea îşi varsă bijuteriile în sorţul amurgului,
Cleştele vîntului îi ondulează buclele
Ca vegetale şerpii trec prin coastele de azur
Înalţă statui din spumele umbrelor
Spînzurători catargele sîngeră apusul
Marea alungă haitele ei de glasuri
Că urcă-se din adîncuri luceferii
Sapă ca un ocnaş grezia zilelor
Alunecă arcuş pe strunele zărilor
Se joacă rostogolind ca arşîce înecaţii pe bărcile de valuri.

Mare, limbă atîrnînd la gura pămîntului
Cum ai vrea să te rupi din maxilarele stîncilor
Să lingi testiculul lunei pîntecul nopţii
Balele tale umezesc ţărmurile
Minia îţi umflă nările

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII REGELE FERDINAND I CLUJ

Te ridică pînă la buruiana cerului
Dar neputincioasă cortina apelor cade în prăpăstii,
Marea îşi pune în plete un curcubeu ca un pieptene de dansatoare spaniolă
Armăsarii albi valurile muşcă hamul brumelor
Valurile, valize cu batistele vîntului răvăşite
Şi spumele presară flori ca sub paşii învingătorului
Marea e o mănuşă aruncată în arena nopţii

Unde e cutezătorul care s'o înapoieze frumoasei din balconul cerului?
Marea e un teren de foot-baal
Cine va trece mingea prin poarta descătuşării finale
Cine va da semnalul înfrîngerii, izbînzii?
Marea e un circ şi se dau peste cap maimuţele valurilor,
Marea stăruie îndelung în privire precum în scoică vuetul
Marea acrobat se leagănă pe trapezul aerului
Uneori se culcă la picioarele vîntului ca un cîine bătut
Marea arborează pavilionul de pirat al nopţii.

XX

Mărgelele stelelor pe ramuri întunecate
Şi pocnesc în piersicile de catifea sîmburii ca bicele
Năvala apelor ca un potop de pumnale
Prăvălirea viilor pe coastişe cu boabele de soare între frunze,
Cîmpiile cu oase de fum, fluviile cu armuri de crepuscul,
Şi tot ce ţi se dăruie în sînge sau în pupilă
Visciolul în respiraţie prin văile toride
Cavalcadele de fantome prin zăpezile pleoapelor
Cînd singurătatea preface în cenuşă inimile
Ca o cometă singurătatea
Atinge planetele gîndului răstoarnă tărăboanţele de vorbe
Singurătatea 'n unde a obrazului de saldie
Singurătatea ecoului ca o castanietă în palmele vîntului
Singurătatea rămînerii pe ţărm cînd s'au rupt din varul privirilor vapoarele
Şi mîinile s'au oprit ca păsările pe mormintele zărilor,
Dar noaptea ca o veveriţă sare din crengile apelor
Noaptea mîngîie cu un deget chivăra norilor
Florile sunt grăunţele răsturnate din sacul rîsului
Florile sunt mireselе aerului
Florile hohotesc la răspîntii.
Păsări au deschis în evantai forma sborului
Şi fereastra opacă la anotimpului anunţă aurora
Dar ploaia agită panglici multicolore ca papagalul
Dăruit de marinarul şchiop prostituatei
Şi surîsul prizonier al buzelor se apleacă peste gratiile dinţilor
Dinţii aceste geamuri cu glastre de măghiran şi cu storul roşul al limbii
Cînd în ferigă e un tunel de miresme pătrunde trenul
Şi castelanul inimii scoboară pont-levisul
Armăsarul visului tropăie la scară
Urmează retragerea cu torţe a plopilor victorioasă
Bolţile glasului răsună în fanfară oceanelor
Vîntul învîrteşte şi duce în deşerturi arpegiul rupt din harfele marilor oraşe

ilarie voronca

FATA POPII

fata popii din satul cu munți
poartă ochii'n scobitori măsline
știe zîmbet și mișcări feline,
trupul ei în sex peste punți.

fără glas — vîrsta suspina crepuscular
cîte cărți sub pernă pe furiș
și buza cu număr în tufiș
unde a trosnit sistemul mușchiular.

dar azi visele prind încarnări robuste
școala sfîrșită — iată'n cortej
masculul obscur cătînd prilej
tactil pulpelor albe în fuste.

apoi baluri cu revelații ude
pas șovăelnic schițînd crăcănări
priviri speriate peste zări
cînd rupte fură țîțele crude.

geo bogza

Soliloc.

LUI SAȘA PANĂ.

Strada. Să-mi prepar puțin glasul. Strada. Iertare. Lucrul e serios. Strada. La capăt e o doamnă. Nu mă uit și dispare. Și ce e cu asta? O doamnă rimează cu toamnă dar e vară. A fost o surprindere ovoidă ca o fază a lunii. Ca în încarnări aburul acestui destin, unica trecere s'a chinuit în pieliți de contururi spânzurând sub coviltirul ploapelor. Tipare și frumusețî au crescut ca un cor îmbrăcat în teancul alb al halatelor din altare. Nu reîntâlnesc niciuna dar e tumultul unei ginte femenine sub humoarea sticloasă. Când scot gulerul (Scott e romancier). Seara sângele circulă bine. Apar lângă masa de noapte cu amicul vechi Lorenz Masturbos. In parc. Trupa copacilor desface umbre ca niște centiroane. Ciorapi întind frânghii de arome acetîce. N'o pot urmări și întrece. Cauzele rezervelor timide, pozițiilor de galben respect și anomaliei de alintare îndepărtată e această jertfă a sudoriparelor din incinta pantofilor; fiecare frunză e o mirodenie, denie. Mâneci ascund panglici și buzunarele falșe surprize pentru mine care sunt neatent. Cusuturile se dublau ca privirea. Arlechini aciuați, supți ca 'n ierni stelnițele, adastă zi de umflare sub haină când va hohoti culoarea piepților în roșul prestidigitației. Aleia mi-a condus năluca în lac. E un fel de Ofelie pe care o scăp în toate soiurile de ape In carnet cunoști semnalmente. Se urcă în autobuz și totdeauna pleacă. Inăbușită în perne. rămâne... Uitați-vă cum au plâns incisivii printre pepeni. Membrane de diafragmă în degete să cânt pipăirea. In burduful inimii mi-am cărat setea, am purtat-o invizibil printre gnomi dansând ca un apaș cu armonică roșă. Sunt palid, înțelegeți odată, sunt palid. Dar îmi ating maxilarele și macerez cu stupitul turbării filmarea de forme, sfârtecând, oprind brațe cari doreau lovirea mea, să pară întinderi de avânt fixat pe cinematica adâncului. In vis am găsit cuvintele unui nebun fulgerând sângele, cortine de plumb topit ardeau pe scenele somnului, duhori de oracole îmi leșiau aceste începuturi de respirații. In locul numelui tău ridicat la temperaturi astrale țipa monstrul din fauna gangulgarei, când mă sbăteam cu oglinda să văd cum sunt ochii de criminal. Limba e un biscuit care nu se topește. Nimeni n'a gemut ca mine sub patul rece când cearșafuri ca piei străvezii cu sânii dâmburilor de lână, chemau în jocul nopții nervii. Duzini de fese ca o ceață de munți se ridicau în ochi.

Mâini, capete, floră mureau în ierbare de uitare. O curbă ideală încercuia ferestrele și nudul. Strada cu dimensiune ROTUNDĂ trecea în planul odăii prin transcendența viciului. Un promontoriu coapsa înaintă în dublul fald de val — aripă a femeilor pasagere văzute din spate — profil. Doamna le acoperi ca un flux. Genunchii tremurau permițându-mi o luptă. Dușa robinetului chema amintirea cascadei și deveneă decor. Zorii prin cuvertura prinsă la geam intrau în vârful razelor să-mi roșească sărîturile când mă roteam descoperit sugând coltucele. Grilajul pieptenului, săream în existență.

Stimată doamnă, nici nu vă cunosc!

virgil gheorghiu.

Reverul cu reverii

LUI ILARIE VORONCA

In Olanda grădinii mele domnește regina nopții. Noaptea își desvelește un decolteu de frișcă și un parfum de vis. Și toate florile adorm cuminte sub veghea reginei ce le-am dăruit.

Acest arbitru al ringului nu știe să numere decît pînă la 10

In volumele cu portretul autorului la probă, acesta ar trebui să se fotografieze în costum de comandor.

In locul mătasei, lunecă pe reverul smokingului o baghetă de reverii. Și de cîte ori doresc să chem croitorul să mi-l corecteze, simt degetul baghetei magice pe buze aspirîndu-mi cuvintele.

Fluturii, cari dansează noaptea în jurul becurilor, se adună ziua împrejurul becului soarelui. Dar cîte milioane nu-și lipesc de el fularul aripilor de polen. Aceste cadavre sînt adevărata cauză a petelor din soare.

Dans un bar de périphérie
J'ai vu une lilliputienne
Elle vendait des photographies
Avec l'autographe: Lily Putain.

Mă obsedează acest trimalcion al rimei unui anonim
de ce mă tragi de păr tată
cînd e mama depărtată

Ascult cîntecul tău scris cu peniță topografică pe aleia inimii. Ochiul unui ciclop farul clipește de cîte ori cerceala mării i se cațără pe suflet. Neptun mi-a dăruit o scoică și **ți-am** ghicit gîndul ascuns în arcul din arcușul **dinților.** In castronașul de iaurt decretat pălărie de sezon, pe plaja unde policromia costumelor îi țese covor, ți-am prins un pumn de stele și la patefonul valurilor ți-am cîntat discul lunei despre care se spune că știe multe cîntece.

Iată trece la orizont vaporul gîndurilor escortat de garda celor patru furnici. Ce baghetă magică le-a mimetizat în patru felii de pepene galben? Dați-mi un cuțit! Dece o hamsie își moare argintul viu pe linia vieții din palma ta?

Intoarcerea spre Casino e tristă precum sala teatrului la prînz și urmărită de mugetul geamandurei—cucuveaua mării.

Toate județele și-au trimis reprezentați la Conferința dela Bulă. Domnule crupier, îmi permiți să pontez pe myozotisul din ochii domnișoarei? Domnule crupier, pentru îndemînarea d-tale te angajez să-mi greblezi grădina. Nu răspunzi. Ai murit desigur. Ți-am auzit ultimul cuvînt: les jeux sont **faits** — RIEN ne va plus. Iar d-ta, domnule șef de orchestră, aruncă pescărușilor partiturile în do diez, do becar și do bemol și primește acest imn funebru și elastic arpegiu al cîscatului în do vlecel. (Singurul accident valabil duMINICA și sărbătorile legale), Iar voi, legiunea pietonilor confecționați din cearceaful cinematografului pentru cari nimic din filmul vieții nu lasă cicatrice indelibilă, cu bagaje invariabile de automate Stollwerck, curățați-vă intestinele creierului cu unt-de Racine (a nu se confunda cu alte preparate contrafăcute).

Nu te feri: e ora cînd mă furișez fac-simil în kipceaua pupilei tale. Culcă-ți capul pe vis și visează visul plajei pieptănate de spuma mării.

sașa pană

Autobiografia Planetei

Pe pian nu mai rămăseseră decît mîinile abstracte şi albe ca albatroşii din memoria marinarului buimac, dibuind prin fildeş o melodie fără glas, o melodie mîngîind doar fruntea de os a pianului răpus. O moarte fără ezitări, o moarte dintr'o devenire în cristal a cărnii străvezie de tristeţă; a cărnii pe care muzica a dantelat-o în putreziri ca pe o piatră în amurg clinchetul apei,— veghia pălind cît bătaia lunii cadavrul cu plete al adolescentului de sub perdele. Linţoliile prefăcute de doliu ale notelor fluturau scuturînd recolta unui meiu negru pentru privighetorile de lemn ale pianului, rămase cu zborurile ucise şi fără miracole. Fereastra îmbrăţişă parcul răsturnat în cer şi făcliile verzi de plopi aduceau în litania cu păianjenii stelelor mortului prosternat schimonosirii pămîntului smerenia eterului.

O clipă de neclintire pentru îndurerare. In glasul tămîiei îngerii îşi ard aripile.

Caleaşca crinului negru opri în poarta de zăbranic şi domniţa îşi desfăcu din petale pantofii de suspine pe prundul fără alei, fără havuze, fără pleoapele din moartea frunzelor. Un singur havuz doar îşi deşertă corăbiile în potirul ceasului de sticlă şi pendula din orizont bătea inima unui timp clătinat în drumul domniţei ducând buchetul de săruturi lîngă umărul împietrit al pianistului, pe obrazul căruia mai rămăsese un surîs ca în cuiburile deşarte o pană din pasărea măiastră. Pleoapele s'au închis rotunde ca două clape mai mult. Gîtul subţiat mustra o lebădă neprezentă şi perdelele unduiau apa dantelelor, aşteptînd lotca lunii dintre peşti, cu vîsla desmărginind murmurul. Lebăda descinse cu cîntecul ei însăşi din pianul ca din sicriul refuzând lemnului de cedru hoitul galben şi pestilenţial. Liniştea se sfîşia ca o mătase între limbile ceasului şi o pasăre stinsă păşia pe claviatură, ciugulind tremurarea degetelor duse. Singură lampa ca o bufniţă privea odaia.

Un surîs roşu aştepta lîngă cadavru nesfîrşita desbinare a lumii, un surîs rău sfîrtecînd coralîile intestinelor, stema inimii — stiletul.

Aici odaia cu cadavru, cu pian se mistui în mîna prestidigitatorului. Un minut şi prin abilitatea lui de sub şervete, vor veni stoluri vii de porumbei să se aşeze pe umeri şi vor zbîrnii la punctele cardinale 4 ceasuri deşteptătoare.

Un eveniment al planetei se răsfoi şi se închise deci.

Pentru liniştea întreagă, pentru nestingherirea gingăşiei florilor pe cîmp, o flacără rămîne sub pămînt să umble şi să steargă ca o năframă obrazul morţilor înăduşit de descompunerea în lut a trupului purtat odată pe tălpi în cer fără emfază sau sub acoperişe gras porceşte cu fruntea ca o farfurie goală. Ascultă cu o ureche ciulită ca o pîlnie a sîngelui năruirea cadavrelor sub florile surăzătoare, cu frumuseţea lor neprostituată încă, rezistente din frăgezime asaltului cu fier şi venin al hunilor mondiali. Ţi-aşi putea arăta, pe drum, fluviile gudurîndu-se fără afectare, fluviile svîcnind ca şoldurile de cai şi poenele scoborînd din talia amazoanelor, în crepuscul, cînd se coase culoarea nopţii şi a zilei într'o altă culoare ca un steag pe turnul somnului pentru biruinţa nesfîrşitei continuări, pentru gloria desfacerii noastre în faţa soarelui orb. In flăcări te cuprinde sîngele şi dacă fruntea ţi-ar fi de vitralii ţi-aşi arăta în catedrale oficierea focului, jertfa şi frigarea de zeu a jărateculuí sclipind, îngenunchierea ta postumă în cenuşă. Ţi-aşi putea arăta din zborul vulturului, ca din balcoane faţa schimonosită şi de cărbune a continentelor, spasmul oamenilor citind poema listei de mîncăruri, liniştea zgomotoasă din viaţa furnicilor, hermina porumbeilor, oraşele cu tavernele din cari umanitatea ese ca din mocirle, cu orgoliul împuţit în nămol, cu unghiile putrezite în cotrobăirea cu tarif a sexelor, cu pleoapele mîncate de insomniile vinete. Vei vedea că libertatea ei nu-i decât o aparenţă meschină, că nu-i decât o colivie din care ea crede să descopere infinitul întrezărit doar printre zăbrele. Vei putea vedea cum capetele se turtesc sub potcoava monotoniei fără refuzuri, fără revolte. Vei auzi şi vei tresări într'o crudă bucurie văzând cîrtiţele ronţăind cu un rîs mărunt ca o colecţie de viermi incisivi sexul cît un mugure al logodnicelor sinucise, lumina lingînd oglinzile, agurida în zori a stelelor străpezind clătinarea beţivilor şi îţi vor pîlpîi nările simţind rotunjirea pîinilor în brutării.

O pagină a planetei se răsfoi şi se închise iar.

Pe masa nopţii o mînă fără vedenii pune bibeloul lunii. Ascultă cîinii bohemi lătrînd cu o hodorogire seacă a fălcilor în aşteptare să le cadă carnea de fildeş a perelor. Pe fiecare mădular simţi încleştaţi în viitor dinţii unui dulău ca îngerul tău păzitor cu ochii muiaţi în vitriol. In mers genunchii ţi-se izbesc de umărul florilor şi legănarea serii în sălcii aruncă petalele peştilor, unge vioare de pîslă a somnului. O pasăre albă lasă umbra ei de corb lipită de pămînt, o pasăre înaltă înoată în buclele luminii şi închipuirea ta se falşifică din nou pentru ficţiunea vindecării gîndurilor tale o clipă. Vrînd să cugeţi, tîmplele ţi se dechid ca două furuncule înecându-ţi în puroi ochii, umplându-ţi cu rotiţe urechea. Dacă mai crezi într'o reînviere a ta, mănîncă cenuşa capului tău incinerat în conceperi şi limba ta devenită gri, şi arterele tale umplute cu leşie şi tu întreg prefăcut în gri, — vei scornii astfel un icter al cenuşii şi te vei impune printre semeni din cauza culori tale specifice. Cunosc după mersul tău cum îţi fereşti capul pe care-l porţi pe umeri ca pe un vas de Sévres; cunosc după mersul tău cum te simţi în viaţă umplut de propria ta statuie de care eşti asigurat c'o vei avea cînd somnul tău fără grohăituri nu va înfricoşa festinul descompunerii tale, împărţindu-te (hei? adu-ţi aminte că eşti avar, că eşti un egoist scîrnav) viermilor surîzător. Ştiu că te doare sub pălărie lipsa coifului de aur pentru a cărui dimensiune şi glorie tidva ta a crescut la o circonferinţă de 56 cm., — şi care numai copil fiind ţi-se îngăduia să-l porţi din hîrtie, să încaleci un Ducipal de băţ şi să împingi sabia de aşchie în ochii adormiţi ai pisicii pe prag.

M'ar amuza să trimit cu un pai, să se spargă în văzduh, pentru o mulţime de cauze şi exasperări, capetele noilor născuţi, ca băşici de săpun, capetele candidate fără greş perpetuării tîmpeniei. Aşi preveni astfel pericolul de mai tîrziu cînd le va creşte scoarţa de pachiderm şi cînd spintecîndu-le păstaia testei vei găsi boaba mucedă a unui creer fără putinţă, fără ejaculări de lumină, fără reflexe, cum găseşti sub carapace carnea rupîndu-se în putori a caracatiţei moarte. Şi se va ridica cugetul lui atât cât încape în timpul înodării cravatei dîn faţa oglinzii, cînd o mulţumire de sine îi şterge ca un prosop divin, obrajii. Timpul nu are pentru el camere de tortură, cabinete comode de concepere sexuală, panoplii de viori, ore de revelaţii prinse ca muşte de azur în păianjenii ceasornicelor. Fierul roş al gîndirii nu-i arde decît arare ori tîmpla şi atunci sfîrîie cu un miros de porc mistreţ pîrlit dialectica lui. In timp banalul lui e somptuos, zilele sunt în mersul lui papuci pluşaţ, şi ochii bulbucîndu-se în afară gonesc peisajul dinăuntru.

Măreaţă pocitanie unde începe, pentru tine, lirica spectacolului, tremensul bucuriei, sublima licoare a tristeţii? Cînd vei ajunge să cunoşti că eşti un dulap de oglinzi turmentate învîrtindu-se pe o axă de nervi sensibilă deprecierii rasei tale, că eşti un dulap cu costumele strămoşilor, după cari îţi cunosc conformaţia sîngelui ca arborelui vîrsta după cercurile concentrice din trunchiul tăiat? Cît înţelegi tu cu pleoapele ogivale de grăsimi din mersul unei gîze, din sacrificiul unei prostituate?

Mănîncă o prună din livada comunală şi va veni gardianul cu mustăţile pleoştite peste pîntecul cu maţe să te întrebe de ce-ai mîncat'o pe cînd arborele dăruinduţi-o nu va da nici un semn de împotrivire. Pe cînd revolta pomilor peste cetăţi prăvălind din secole pădurile peste templele cu cancelarii înscrînd recolta fructelor. Flacăra sîmburilor arde în zahăr cu piersica pe cerul gurii. Pe cînd o invazie ca de lăcuste a frunzelor plecate în răsmiriţă cu o picătură de arsenic în vîrful lăncii otrăvind frunza putredă a inimilor? Frunza lui Sigfrid lăsîndu-vă vulnerabil locul frunzei de viţă pentru filoxera stîrpind în hohote regnul vostru fără ruşine. Pe cînd deci un Spartacus al vostru strivind vietatea planetei, pomi cu balansarea cerului în rădăcini?

Nu-i aşa că ghicesc aici ochiul tău privindu-mă ameninţător ca ţeava unui revolver, şi tocul bocancului tău gîdilat să-mi sfărîme fălcile cu limba fierbînd împotrivă-ţi cuvintele?

Iată prin fruntea ta cît o şuviţă cum se scurge un sînge fără grabă, fără vîrtejuri, posac spre inevitabila lui înegrire şi îngroşare. Scoborît pe scara zoologică te-ai confundat şi te-ai

U N U

V E S T I A R

ANTONIN ARTAUD — L'Art et la liberté.

ANTONIN ARTAUD — L'ombilic des limbes.

ROGER VITRAC — Victor ou les enfants au pouvoir.

LEON PAUL FARGUE — Les Loudions.

LOUIS ARAGON — La Grande Gaîté.

GIORGIO DE CHIRICO — Hebdomas.

ROBERT DESNOS — C'est les bottes de sept lieues. Et cette phrase je me vois.

ROBERT DESNOS — L'amour ou la liberté.

COMERCE

MAREA VÂNĂTOARE — Poeme de Virgil Gheorghiu (Va apare).

Tu ai băut un astru mort într'o ceaşcă de mercur
Curcubeul s'a înecat în sîngele rănilor tale
Uriaşe insecte au minat zidurile.
Unora statui le lipsesc braţele ca zeiţele să mîngie sub pămînt pletele rădăcinilor.

Qu' est-ce que vous devenez- mon cher Ern. Adamov? Et, vous cher Lumbroso? Et, vous Irène? Faites un bond, allumez un peu les etoiles.

Marcel Iancu SAŞA PANĂ

Ne gîndim la tristeţea lui G. Bacovia căzut între urdorile Vieţii literare şi totuşi puritatea lui rămîne nealterată ca un inel pe un cadavru intrat în putrefacţie. Repetăm poema sa „Acum", pentru tulburarea şi frumuseţea ei de înaltă respiraţie:

Te voiu aştepta într'o zi sau într'o noapte oarecare
Pentru ca să văd dacă mai pot să am o preocupare...
Voiu trece iar pe lîngă ape şi 'n unda lor voiu apărea
Voiu sta lîngă vreo ruină, va plînge iar o cucuvea,
Pe urmă nu va mai fi timp... voiu fi uitatul muncitor,
Va fi şi pentru mine lumea un fenomen întîmplător.
Despre iubire citeodată poate într'o carte voiu găsi,
Poate 'n oglindă vreo albină plîngîndu-mă se va lovi.
Plîngînd în zori cu faţa 'n soare mă voiu simţi fără de rost,
Va plînge 'n mine toată jalea poeţilor care au fost...
Un corb va trece peste casă şi iarna mă va îngheţa,
Sau toamna goală va dansa cu plete de grîu şi de vin,
Aşa fel că nu vor putea să ne 'ntreacă cei cari vin...
Şi adormind odată'n pace toţi cei de azi şi eu şi tu,
Veni-vor alţii să viseze dacă totul e falş sau nu...

D-l Ionel Jianu e un băiat bun şi care şi-a luat bacalaureatul (cu emoţie în familie cînd papa i-a cumpărat un ceas de aur şi i-a aranjat a garsonieră în care învîrteşte în capul său velociped viteza unei cunoaşteri culturale şi filozofice fără desmiuţire. Într'însa d-lui are un dulap dichisit cu ţuici, toate cu nume englezeşti, şi un dulap cu cărţi, toate consacrate. Într'însa, d-lui stă aplecat peşte un birou, la care noi nu-l vedem decît spre şold şi ţine între degete stiloul din care fecund se scurge o gélatinoasă materie care-i unge faţa — ca a şefi'or indieni — în mare scriitor. Cerîndu-se pentru aceasta o altitudine, d-l Jianu se screme pînă la dînsa şi reuşeşte să fie un admirabil timpit. Deşi d-lui a „tăiat avîntul imaginaţiei, a visat, a citit şi şi-a formă personalitatea fără greş", totuşi nu posedă decît zestrea unui stil abject şi o pereche de pantaloni cu o inextricabilă dungă prelungită în frează şi de-acolo, ca un paratrăsnet, spre cer. Cu bună dreptate d-lui se înfurie de sumedenia de „fituici", cari apar scoase de juni de cîte 15—16 ani şi socoate pe D-l Arghezi inchizitorul feroce al unui format pueril de revistă literară. Nervos, d-l Jianu îşi dă cu piciorul în coccis şi „cheamă la realitate", tineretul delicvent interzicîndu-i orice fel de „imbold literar", sau altă îndeletnicire sericasă, p'nă la majorat.

Mai e util s'o spunem că un cretin la 16 ani e tot cretin şi la 25 de ani? Crede d-l Jianu că vîrsta d-sale cu bacalaureat şi pedagogie culturală i-a absolvit prostia evidentă şi prezentată oricărui control în cîteva gazete?

Cu ceiaşi mînă cu care un patrupied a scris o jumătate dintr'o piesă de ripă, a izbit fără curaj şi ţinută pe prietenul nostru Ion Călugăru, pentru cronica piesei sale făcută de acesta. Nu desaprobăm păstorului argumentul cu ciomagul după cum nu refuzăm asinului escarpenul copitei, cînd îl tragem de urechi. Un cap muiat în alcool nu poate fi pus decît în serviciul unui pumn impotent creionului.

După întrebuinţarea Moldovei Literare, trageţi de lanţ.

toţi pentru unu şi unu pentru toţi

BIFUR No. 2

Giorgio de Chirico — Lilika Nacos — Francisc Picabia — N. I. Guzman — René Daumal — Rámon Gomèz de la Serna — J. Giono — W. Williams — M. Leyris — P. Mac Orlan — B. Pilniak — Jean Silveyre — P. Minet — Man. Ray — Nathan Altman — Robert Desnos — Gab. Bounoure — Caradoc Evans.

VA APARE ŞI SE VA PUNE ÎN VÎNZARE LA 15 OCT. 1929 CARTEA DE POEME A LUI ILARIE VORONCA BRAŢARA NOPŢILOR. ILUSTRAŢII DE VICTOR BRAUNER.

unu

revistă literară lunară
bucureşti I căsuţa poştală 114

c. 2801 — Atelierele Răsăritul

BCU Cluj / Central University Library Cluj